

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

Postavení krizového managementu v organizačních strukturách za běžných a krizových situací se zaměřením na obce s rozšířenou působností v Jihočeském kraji

Autor: Pavla Horáková

Vedoucí práce: Ing. Aleš Kudlák

2008

The Position of Crisis Management in Organizational Structures during Common and Crisis Situations with the Focus on Municipalities with Extended Activities

Crisis management in municipalities with extended activities is determined by the laws of the Czech Republic, and that is why it is strictly specified. However, it has not the same position and importance everywhere. It depends on many circumstances.

The thesis begins with the introduction to problems, where the structure of South Bohemian region, characteristic of municipality with extended activities and its crisis management are briefly described.

Furthermore it deals with crisis management during common and crisis state, where it analyses the tasks of particular organs of crisis management (security board of given municipality, workers of crisis management, mayor of municipalities with extended activities, crisis staff, flood committee and particular departments of municipal offices) under mentioned conditions.

The study itself analyses placement and position of municipal offices. Information for this study was required by means of personal contact, questionnaires and analysis of official www pages of municipalities with extended activities.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Postavení krizového managementu v organizačních strukturách za běžných a krizových situací se zaměřením na obce s rozšířenou působností v Jihočeském kraji vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 16. 5. 2008

Pavla Horáková

Děkuji panu Ing. Aleši Kudlákovi za obětavou pomoc, trpělivost a podporu při zpracování bakalářské práce

Obsah

1. Úvod.....	7
2. Současný stav.....	8
2.1. Slovník pojmů z krizového řízení.....	8
2.2. Úvod do problematiky.....	16
2.2.1. Charakteristika Jihočeského kraje.....	16
2.2.2. Charakteristika ORP v krizovém managementu.....	17
2.2.3. Krizový management ORP.....	19
2.2.4. Organizační řád městského úřadu obce s rozšířenou působností.....	21
2.3. Krizový management ORP za běžného stavu.....	22
2.3.1. Běžný stav.....	22
2.3.2. Krizoví manažeři.....	22
2.3.3. Bezpečnostní rada určené obce.....	24
2.3.4. Cvičení krizového štábu a povodňové komise.....	25
2.4. Krizový management ORP za krizové situace.....	25
2.4.1. Krizová situace.....	25
2.4.2. Práva a povinnosti starosty v krizovém managementu ORP.....	26
2.4.3. Krizový štáb ORP.....	28
2.4.4. Povodňová komise ORP.....	29
2.4.5. Úkoly jednotlivých odborů MěÚ za krizové situace.....	31
3. Cíl práce.....	39
4. Hypotéza.....	40
5. Metodika.....	41
6. Analýza.....	42
6.1. Dotazníkový průzkum.....	43
6.2. Průzkum www stránek ORP Jihočeského kraje.....	53
7. Diskuze.....	60
8. Závěr.....	64
9. Literatura.....	65

10. Klíčová slova.....	68
11. Seznam zkratek.....	69
12. Přílohy.....	70

1. Úvod

Krizové jevy jsou neoddělitelnou součástí vývoje společnosti a všech aktivit člověka. V současné době je potřeba přijímat účinná preventivní opatření, která zabrání vzniku krizových jevů nebo v maximální možné míře sníží jejich negativní následky, s důrazem na ochranu lidských životů, zdraví, majetku a životního prostředí.

Ačkoliv za zajišťování bezpečnosti je odpovědná především vláda, předává některé úkoly a pravomoci v oblasti krizového řízení i na obce s rozšířenou působností (dále už jen ORP). Je tedy pak jen na nich jak se k uvedeným povinnostem postaví a jakou dají oblasti krizového řízení důležitost. Protože právě to rozhoduje, zda v budoucnu budou nebo nebudou schopni zvládnout nastalé krizové situace.

Ve své studii bych chtěla zjistit jaké má krizový management místo a důležitost v organizačních strukturách ORP. Tedy jaké je jeho zařazení, postavení, spolupráce s ostatními obcemi, složkami integrovaného záchranného systému (dále už jen IZS), s krajským úřadem a jak připravuje občany k sebeochraně a vzájemné pomoci při vzniku mimořádných událostí.

2. Současný stav

2. 1. Slovník pojmů z krizového řízení

Bezpečnost

Stav, kdy jsou na efektivní míru omezeny hrozby pro objekt a jeho zájmy a tento objekt je k omezení stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při něm spolupracovat (21).

Bezpečnostní rada kraje

Bezpečnostní rada kraje je koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace. Předsedou bezpečnostní rady kraje je hejtman kraje, v Praze primátor hlavního města Prahy, který jmenuje členy bezpečnostní rady kraje (21). (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb.)

Bezpečnostní rada obce

Bezpečnostní rada obce určené podle § 15 odst. 4 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, je koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace. Takto určené obci je hasičským záchranným sborem kraje uložena povinnost rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje. Předsedou bezpečnostní rady obce určené je starosta příslušné obce, který jmenuje členy bezpečnostní rady obce (21). (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb.)

Běžný stav

Období, ve kterém nedochází k narušení života společnosti (fungování systému), nebo ve kterém přípustná míra narušení nevybočuje z rámce přijatých norem (21).

Evakuace

Evakuace je souhrn organizačních a technických opatření zabezpečujících přemístění osob, zvířat a věcných prostředků v daném pořadí priority z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, ve kterých je zajištěno pro osoby náhradní ubytování a stravování, př. zvířata ustájení a pro věcné prostředky uskladnění (21). (vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva)

Havarijní plán kraje

Soubor plánovaných opatření k provádění záchranných a likvidačních prací na území kraje (18). (zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Hrozba

Jakýkoli fenomén, který má potenciální schopnost poškodit chráněné zájmy objektu. Míra hrozby je dána velikostí možné škody a časovou vzdáleností (vyjádřenou obvykle pravděpodobností čili rizikem) možného uplatnění této hrozby (21).

Integrovaný záchranný systém (IZS)

Koordinovaný postup složek IZS při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Koordinací postupu složek IZS při společném zásahu se rozumí koordinace záchranných a likvidačních prací včetně řízení jejich součinnosti (21). (zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Krize

Situace, v níž je významným způsobem narušena rovnováha mezi základními charakteristikami systému (narušeno je poslání, filosofie, hodnoty, cíle, styl fungování systému) na jedné straně a postojem okolního prostředí k danému systému na straně druhé (21).

Krizová opatření

Opatření určená k řešení krizových situací a dále též činnosti ke zmírnění nebo odstranění následků způsobených krizovou situací. K jejich realizaci je nutné omezit některá práva a svobody a uložit konkrétní povinnosti (21).

Krizový plán

Je soubor dokumentů obsahující popis a analýzu hrozeb a souhrn krizových opatření a postupů, které ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy zpracovávají k zajištění připravenosti na řešení krizových situací v dané působnosti dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (21).

Krizové řízení

Souhrn řídicích činností věcně příslušných orgánů zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s řešením krizové situace (21). (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů)

Krizová situace

Je mimořádná událost, v jejímž důsledku se vyhláší stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Jsou při ní ohroženy důležité hodnoty, zájmy či statky státu a jeho občanů a hrozcí nebezpečí nelze odvrátit a způsobené škody odstranit běžnou činností orgánů veřejné moci, ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb a právnických a fyzických osob (21). (ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů)

Krizový štáb kraje

Krizový štáb kraje zřizuje hejtman kraje, v Praze primátor hlavního města Prahy jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací (21). (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů)

Krizový štáb obce

Krizový štáb obce určené podle § 15 odst. 4 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, zřizuje starosta příslušné obce jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací (21). (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů).

Likvidační práce

Činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí, přičemž následky se rozumí účinky (dopady) a rizika působící na osoby, zvířata, věci a životní prostředí (21). (zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Management

Řízení lidí a usměrňování předmětů k dosažení předpokládaných cílů. V řízení je obsažena příprava rozhodnutí a vytvoření potřebných podmínek k úspěšnému průběhu rozhodovacího procesu, tj. včetně implementace a kontrolní činnosti.

Mimořádná situace

Situace vzniklá v určitém prostředí v důsledku hrozby vzniku nebo důsledku působení mimořádné události, která je řešena obvyklým způsobem složkami integrovaného záchranného systému, bezpečnostního systému, systému ochrany ekonomiky, obrany apod. a příslušnými orgány za použití jejich běžných oprávnění, postupů a na úrovni běžné spolupráce bez vyhlášení krizových stavů. V současnosti je tento pojem používán jen omezeně (21). (např. zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů)

Mimořádná událost - IZS

Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací (21). (zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Mimořádná událost - radiační ochrana, jaderná bezpečnost

Událost důležitá z hlediska jaderné bezpečnosti nebo radiační ochrany, která vede nebo může vést k nepřípustnému uvolnění radioaktivních látek nebo ionizujícího záření do životního prostředí, případně ke vzniku radiační nehody nebo radiační havárie, a tím i ke vzniku radiační mimořádné situace (21). (vyhláška Státního úřadu

pro jadernou bezpečnost č. 318/2002 Sb., o podrobnostech k zajištění havarijní připravenosti jaderných zařízení a pracovišť se zdroji ionizujícího záření a o požadavcích na obsah vnitřního havarijního plánu a havarijního řádu (ruší vyhlášku č. 219/1997 Sb.), ve znění vyhlášky č. 2/2004 Sb.)

Obnovovací práce

Činnosti spočívající v revitalizaci životního prostředí a směřující k únosné obnově životního prostředí, společenského života a materiálních hodnot. Obecně jde o činnosti směřující k obnově území, které neodstraňují riziko ohrožení života a životního prostředí a nemají charakter záchranných a likvidačních prací (bezprostředních opatření). (Metodická pomůcka Ministerstva vnitra, kterou se doporučují zásady pro jednotné rozlišování a vymezení preventivních, záchranných, likvidačních a obnovovacích (asanačních prací spojených s předcházením, řešením a odstraněním následků mimořádných událostí) (21).

Ochrana obyvatelstva

Plnění úkolů civilní ochrany při ozbrojeném konfliktu i mimo něj, zejména varování, vyrozumění, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku (21). (zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Orgány krizového řízení

Orgány (vláda ČR, ministerstva a ostatní správní úřady, Česká národní banka, orgány krajů, obcí a určené orgány s územní působností), které ve prospěch svého zřizovatele zabezpečují analýzu a vyhodnocení možných ohrožení jeho bezpečnosti, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravnými opatřeními a řešením krizových situací (21). (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů)

Ostatní složky IZS

Zákonem stanovené subjekty, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím na základě dohody o plánované pomoci na vyžádání (21). (zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Povodí

Území se společným odtokem vod (21).

Povodňový plán

Dokument obsahující způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací, způsob aktivace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených funkcí v objektech a v území a stanovené směrodatné limity povodňové aktivity. Dělí se na věcnou, organizační a grafickou část (21).

Povodeň

Povodeň je přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku. Přechodné výrazné stoupnutí vodní hladiny konkrétního vodního toku, při kterém se voda z koryta vylévá, způsobuje následné zaplavení bezprostředního i blízkého okolí vodního toku, ohrožuje životy a majetek, devastuje životní prostředí a působí značné materiální škody. Povodeň je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přirozená povodeň), nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle (zvláštní povodeň). Povodňové stupně aktivity: I. stupeň – stav bdělosti, II. stupeň – stav pohotovosti, III. stupeň – stav ohrožení (21). (zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů)

Prevence

Soubor opatření, jejichž cílem je předcházení mimořádným událostem a krizovým situacím popř. předcházení škodlivým činnostem. Opatření jsou pasivní [technická (např. výstavba různých ochranných systémů), organizační a výchova obyvatel] a aktivní (výstavba systémů, které snižují vznik mimořádné situace apod.) (21).

Riziko

Možnost, že s určitou pravděpodobností vznikne událost, kterou považujeme z bezpečnostního hlediska za nežádoucí. Riziko je vždy odvoditelné a odvozené z konkrétní hrozby. Míru rizika, tedy pravděpodobnost škodlivých následků vyplývajících z hrozby a ze zranitelnosti zájmu, je možno posoudit na základě tzv. analýzy rizik, která vychází i z posouzení naší připravenosti hrozbám čelit (21). (Bezpečnostní strategie ČR, 2003)

Správní úřad

Správními úřady podílejícími se na krizovém řízení a plánování ve smyslu zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů jsou: ústřední správní úřad, krajský úřad, obecní úřad s rozšířenou působností a příslušný orgán obce, které hasičský záchranný sbor kraje podle zvláštního právního předpisu uložil povinnost rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje, a správní úřad, podřízený ústřednímu správnímu úřadu, který má působnost v rámci určeného územního obvodu (21). (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů)

Úkryt

Uzavřená ochranná stavba poskytující ochranu osob a jednotek. Úkryty se budují zpravidla jako zapuštěné objekty v terénu a v podzemních podlažích domů. Podle stupně přímé ochrany se dělí na úkryty jednoduchého, lehkého a těžkého typu (21).

Varování

Souhrn technických a organizačních opatření zabezpečujících včasné upozornění obyvatelstva na hrozící nebo nastalou mimořádnou událost, vyžadující realizaci opatření na ochranu obyvatelstva a jeho majetku (21).

Zabezpečení vodou

Souhrn opatření, která zahrnují těžbu vody, úpravu vody a zásobování vodou obyvatelstvo a zasahující jednotky (21).

Záchranné práce

Činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin (21). (Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů)

Zvláštní skutečnosti

Informace v oblasti krizového řízení, které by v případě zneužití mohly vést k ohrožení života, zdraví, majetku, životního prostředí nebo podnikatelského zájmu právnické osoby nebo fyzické osoby vykonávající podnikatelskou činnost podle zvláštních právních předpisů (21). (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, a nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb.)

Živelní pohroma

Mimořádná událost vzniklá v důsledku škodlivého působení přírodních sil (21).

Životní prostředí

Vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie (21).

2. 2 Úvod do problematiky

2. 2. 1 Charakteristika Jihočeského kraje

Jihočeský kraj je dislokován v podhůří jižních hraničních hor. Třetinu plochy kraje zaujímají lesy. Kraj lze charakterizovat jako zemědělsko průmyslový. Sídlním městem Jihočeského kraje jsou České Budějovice. Hranice Jihočeského kraje sousedí v České republice s územím Jihomoravského kraje, kraje Vysočina, Středočeského kraje a Plzeňského kraje. Vně území České republiky sousedí kraj s územím Rakouské republiky a Spolkové republiky Německo. Územní rozloha Jihočeského kraje je 10 056 km². Počet obcí je 623 a počet obyvatel 630 190. Jihočeský kraj je členěn na správní územní celky obcí s rozšířenou působností (22).

1. Blatná
2. České Budějovice
3. Český Krumlov
4. Dačice
5. Jindřichův Hradec
6. Kaplice
7. Milevsko
8. Písek
9. Prachatice
10. Soběslav
11. Strakonice
12. Tábor
13. Trhové Sviny
14. Třeboň
15. Týn nad Vltavou
16. Vimperk
17. Vodňany

2. 2. 2. Charakteristika ORP v krizovém managementu

ORP vznikly jako nový druh obce v přímé návaznosti na zrušení okresních úřadů. Někdy se také nazývají jako obce třetího typu, aby se odlišili od obcí se základní působností a obcí pověřených obecním úřadem. ORP mají vedle standardního postavení obce i veškeré pravomoci obcí pověřených, jimiž současně jsou. Byly konstituovány novelou zákona o obcích (zákon č. 313/2002 Sb., kterým byl měněn a doplňován zákon č. 128/2000 Sb., o obcích), která je zřídila s účinností od 1. 1. 2003 a rovněž taxativním výčtem vyjmenovala. Hlavním účelem ORP je převzít výkon veřejné správy v rámci přenesené působnosti, kterou vykonávaly okresní úřady a která nepřešla na jiné správní úřady.

Zatímco při mimořádných událostech zákonodárce svěřil orgánům ORP značné a jasně definované pravomoci, při krizových stavech již zákonodárce nerozlišuje ORP od ostatních typů obcí.

V rámci krizového řízení se objevuje nový druh obcí, které zákon označuje jako obce určené. Jsou to obce, které podle zvláštního předpisu (§ 15 odst. 4 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení) určí Hasičský záchranný sbor kraje jako obce, jejichž povinností je rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje.

Obecní úřady ORP se stejně jako ostatní obecní úřady rovněž v plném rozsahu stanoveném zákonem podílejí při mimořádných událostech (dále už jen MU) na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva a současně zajišťují připravenost obce na MU. Mimo tyto základní povinnosti by však měli tyto funkce plnit i pro celý správní obvod svého obecního úřadu. Obdobně jako v případě krajského úřadu, i zde však zákonodárce se vši pravděpodobností předpokládal, že ORP nejsou de facto způsobilé výkon státní správy na dané úseku řádně vykonávat, a proto v zákoně výslovně stanovil, že úkoly obecního úřadu ORP (dále už jen městský úřad - MěÚ) na úseku prevence a likvidace MU plní Hasičský záchranný sbor kraje (§ 12 odst. 2 zákona č. 239/2000 Sb.). Vznikla tak složitá legislativní situace, kdy úkoly zákonem výslovně přenesené na obec, která za jejich plnění ze zákona odpovídá, zákonodárce

zpětně uložil k výkonu vlastnímu orgánu, aniž by přenesení této působnosti na obec zrušil (18).

Jak už bylo řečeno výše při krizových stavech zákonodárce nerozlišuje ORP od ostatních typů obcí (§ 21 zákona 240/2000 Sb., o krizovém řízení). Při přípravě na krizové situace zajišťují orgány obce připravenost obce na jejich řešení. Za připravenost obce k řešení krizových situací odpovídá starosta obce.

Obecní úřad:

- organizuje přípravu obce na krizové situace;
- rozpracovává úkoly krizového plánu kraje, pokud jde o obec určenou (v tomto případě starosta zřizuje bezpečnostní radu obce a jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací krizový štáb obce);
- poskytuje hasičskému záchrannému sboru kraje podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu kraje;
- shromažďuje údaje o počtu a totožnosti osob, které v době krizového stavu přechodně změnili pobyt a nachází se na správním území obce;
- podílí se na zajištění veřejného pořádku;
- plní další úkoly stanovené krajským úřadem při přípravě na krizové situace a jejich řešení;
- seznamuje právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.

Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí jsou orgány obce povinny zajistit provedení krizových opatření v podmínkách obce (§ 22 zákona 240/2000 Sb., o krizovém řízení).

Při stavu ohrožení státu nebo válečném stavu (§ 7 zákona 222/1999 Sb., o zajišťování obrany státu) MěÚ k zajištění obrany státu:

- vyhodnocují objekty, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou být napadeny, a navrhuje způsob jejich ochrany;
- podílí se na procesu obranného plánování (§ 3 nařízení vlády 51/2004 Sb., o plánování obrany státu);

- stanovují a realizují opatření k zabezpečení mobilizace ozbrojených sil podle rozhodnutí ministerstva a další opatření k obraně státu;
 - § MěÚ zajistí k provádění odvodního řízení na požadavek ředitele krajského vojenského velitelství místnosti, jejich vybavení, údržbu a technický provoz (§ 20 odst. 3 zákona 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování);
 - § součástí odvodní komise je i zástupce MěÚ určený starostou (§ 20 odst. 1 zákona 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování) (13);
- podílejí se na evakuaci obyvatel;
- plní úkoly spojené s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu podle rozhodnutí ministerstva;
- rozhodují o určení věcných prostředků pro účely zajišťování obrany státu podle druhu a množství (k tomuto účelu provádějí rozpis věcných prostředků podle druhu a množství na obce)
- rozhodují o povolání fyzických osob k pracovním výpomocem a k pracovním povinnostem pro potřeby zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu a za válečného stavu; koordinují jejich výběr a spolupracují s obcemi, úřady práce a dalšími správními úřady;
- vedou evidenci o věcných prostředcích a o fyzických osobách, které lze určit k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci; zvláště vedou evidenci zdravotních pracovníků pro doplnění ozbrojených sil za válečného stavu;
- zabezpečují ve spolupráci s obcemi přípravu občanů k obraně státu (14).

2. 2. 3 Krizový management ORP

Česká republika jako suverénní stát má za povinnost pečovat o blaho svého lidu. K tomu používá všech demokratických nástrojů. Jednou z nejdůležitějších oblastí je zabezpečení bezpečnosti a ochrany obyvatel.

Rozsáhlé živelní katastrofy (pohromy), mimořádné průmyslové a ekologické havárie a další nevojenská ohrožení vedou nejen k bezprostřednímu ohrožení obyvatelstva a životního prostředí, ale mohou narušit vnitřní bezpečnost, veřejný pořádek a chod státní správy a samosprávy.

Oblast krizového managementu z pohledu výkonu státní správy na stupni ORP je poznamenána složitostí řešení pravděpodobných ohrožení, protože právě zde se prolínají všechny zákonné normy, vyhlášky, nařízení, instrukce a metodické pokyny.

Hlavním úkolem pro krizový management ORP je chránit životy a zdraví svých občanů, jejich životní prostředí, majetek a kulturní hodnoty a nedopustit degradaci jejich života.

Krizový management ORP se podle dané situace skládá:

- běžná situace: bezpečnostní rada určené obce, krizoví manažeři MěÚ;
- krizová situace: krizoví manažeři MěÚ, starosta obce s rozšířenou působností, krizový štáb obce s rozšířenou působností nebo určené obce, povodňová komise obce s rozšířenou působností, povodňová komise obce a odbory městského úřadu obce s rozšířenou působností;

Krizový management ORP lze rozdělit na dvě základní části. Krizový management za běžných a za krizových situací. U obou je hlavním cílem ochrana občanů, životního prostředí, kulturních hodnot a ochrany majetku. Hlavním úkolem krizového managementu za běžných situací je zpracovat analýzu rizik a následků, vypracovat opatření k možnému vzniku havarijních situací a krizových stavů, vytvořit havarijní a krizové plány, realizovat preventivní opatření a informovat obyvatele a připravit je na možné krizové situace. Pak za krizových situací je důležité zajistit okamžitou reakci hlavních složek Integrovaného záchranného systému, realizovat pomoc postiženým samosprávou, zajistit dostatek zasahujících sil a prostředků a jejich potřeb. Nezbytné je také zajistit výkon státní správy, stálý chod státní správy a samosprávy.

K zajištění takto stanovených úkolů je nutné zpracovat, připravit a realizovat řadu úkolů a opatření. Vytvořit záchranný systém a systém orgánů krizového řízení, vybavit, vycvičit záchranné složky s vybranými silami a prostředky, najít dostatek finančních, materiálních a personálních zdrojů k zajištění funkčnosti celého systému v rámci možných zdrojů.

Dalším úkolem krizového managementu ORP je zajištění spolupráce Integrovaného záchranného systému, havarijních služeb, vybraných orgánů územní státní správy, orgánů samosprávy a vybraných právnických a fyzických osob. V případě řešení rozsáhlých krizových stavů zajistit informovanost a pomoc sousedních územních orgánů státní správy, orgánů státní správy na úrovni kraje a ústředních orgánů státní správy. Proto MěÚ musí mít dostatek možností (pravomocí) zajistit a realizovat svou koordinační úlohu v krizovém managementu ORP.

2. 2. 4 Organizační řád městského úřadu obce s rozšířenou působností

Každá obec má svůj organizační řád, který upravuje zásady činnosti a řízení MěÚ jako pověřeného obecního úřadu a obecního úřadu ORP, dělbu pravomocí mezi jeho složkami, jejich vzájemné vztahy k příspěvkovým organizacím, organizačním složkám a dalším organizacím, jejichž zakladatelem či zřizovatelem je obec. Krizový management podle toho, zda je běžná nebo krizová situace, je různě zastoupen v organizačním řádu ORP.

Organizační struktura:

MěÚ tvoří:

- vedení MěÚ - starosta, místostarostové, tajemník;
- odbory, z nichž některé vykonávají funkci speciálního úřadu, odbory se dále člení na oddělení (viz. zákon č. 128/2000 Sb., o obcích) (23)

2. 3 Krizový management ORP za běžného stavu

2. 3. 1 Běžný stav

Je období, ve kterém nedochází k narušení života společnosti, nebo ve kterém přípustná míra narušení nevybočuje z rámce přijatých norem (21).

Za běžného stavu se krizový management v organizačním uspořádání ORP příliš nevyskytuje. Soustřeďuje se pouze na činnost krizových manažerů MěÚ, pravidelné schůzky bezpečnostní rady nebo na cvičení krizového štábu (dále už jen KŠ) a povodňové komise (dále už jen PK).

2. 3. 2 Krizoví manažeři

Krizoví manažeři (pracovníci krizového řízení) mohou být přímo podřízeni tajemníkovi MěÚ, starostovi ORP nebo vedoucímu odboru. Rozsah úkolů krizových manažerů je od přípravy jednotlivých plánů pro dané úkoly např. vyrozumění obyvatelstva, evakuace, přípravy právnických a fyzických osob v obci, až po zajištění nouzového přežití obyvatel obce. Dále je potřebné v případě, že bude ustanovena bezpečnostní rada a krizový štáb obce zajistit dokumentaci a vlastní činnost podle právních norem. Krizový manažer by měl být prověřen na ochranu utajovaných skutečností ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, a být připraven vykonávat funkci bezpečnostního ředitele MěÚ. Je to z toho důvodu, že některé části krizových plánů jsou v režimu ochrany utajovaných informací a je potřebné zabezpečit jejich případnou ochranu stanovenou v zákoně.

Pracovník krizového řízení musí být dobře vzdělaný v oblasti havarijního plánování, krizového řízení, hospodářských opatřeních pro krizové stavy, plánování obrany státu a ochraně utajovaných skutečností.

Úkoly pracovníků krizového řízení

- podílí se na zajišťování obrany a bezpečnosti ČR;
- zajišťují připravenost správního obvodu ORP na řešení vojenských i nevojenských ohrožení (dále už jen krizových situací - KS);
- zajišťují koordinaci činností při řešení KS podílí se na koordinaci záchranných a likvidačních prací při řešení mimořádné události vzniklé ve správním obvodu ORP;
- zabezpečují hospodářská opatření pro krizové stavy;
- zajišťuje úkoly spojené s mobilizací ozbrojených sil a brannou povinností občanů;
- zpracovávají potřebnou dokumentaci pro přípravu řešení KS na základě získaných podkladů a informací;
- zpracovávají podklady pro zpracování krizového plánu kraje;
- pravidelně aktualizují krizové plány;
- vedou agendy správního řízení související s uplatňováním KS;
- vedou přehled nákladů vynaložených na provedení krizových opatření stanovených městem;
- zajišťují činnost bezpečnostní rady města;
- ve většině případů vykonávají funkci tajemníka bezpečnostní rady města;
- mohou zabezpečovat ochranu utajovaných informací, jejich evidenci, ukládání, skartaci a manipulaci a kontrolují dodržování zásad pro práci s nimi;
- mohou zajišťovat požární ochranu v rámci obce;
- evidují válečné hroby a památná místa;
- zajišťují podle pokynů starosty ORP a tajemníka MěÚ další výkon činností a působností daných zákony o zajišťování obrany, o rozsahu branné povinnosti, o krizovém řízení, o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, o integrovaném systému a souvisejícími vyhláškami a prováděcími předpisy;
- ve spolupráci se správci informační sítě doplňují data do ePUSA;

- plní další úkoly v samostatné i přenesené působnosti uložené zastupitelstvem, radou, starostou, místostarostou a tajemníkem (24).

2. 3. 3 Bezpečnostní rada určené obce

Bezpečnostní rada určené obce je koordinačním orgánem na přípravu krizových situací ve správním obvodu ORP. Jejím předsedou je starosta ORP. Bezpečnostní rada určené obce působností má nejvíce 8 členů, kteří jsou jmenováni starostou ORP. Vždy musí být jmenováni tito členové: místostarosta, tajemník městského úřadu (pokud je tato funkce zřízena), příslušník Policie ČR (určený policejním ředitelem nebo jím určeným služebním funkcionářem), příslušník hasičského záchranného sboru kraje (určený ředitelem hasičského záchranného sboru kraje nebo jím určeným funkcionářem), velitel sboru dobrovolných hasičů ORP (pokud je tento sbor v obci zřízen) a zaměstnanec ORP, zpravidla působící v bezpečnostní oblasti, který je zároveň jmenován tajemníkem bezpečnostní rady určené obce. Při jmenování zbývajících členů bezpečnostní rady určené obce se starosta ORP může přizpůsobit místním podmínkám.

Bezpečnostní rada určené obce se řídí jednacím řádem bezpečnostní rady, který schvaluje předseda bezpečnostní rady kraje. Bezpečnostní rada určené obce se ke svým zasedáním schází pravidelně podle ročního plánu práce, který si tento orgán schválil. V případě potřeby může dojít i k mimořádnému zasedání bezpečnostní rady určené obce. Na svých zasedáních projednává:

- zajištění připravenosti správního ORP na krizové situace včetně návrhů opatření;
- rozpracování úkolů krizového plánu kraje, uložené hasičským záchranným sborem kraje;
- roční zprávu o stavu prostředků pro varování občanů a způsobu zajištění náhradního varování;
- plán evakuace osob z území ohroženého MÚ ve správním obvodu ORP;
- zprávu o činnosti a připravenosti složek IZS umístěných ve správním obvodu obce s rozšířenou působností;

- návrh finančního zajištění přípravy na KS;
- informace o financování KS při vyhlášení krizového stavu v uplynulém rozpočtovém roce; způsob seznámení právnických a fyzických osob s charakterem možného ohrožení a s připravenými krizovými opatřeními v případě MÚ ve správním obvodu ORP;
- zprávu o hodnocení KS a přijatých opatřeních;
- vnější havarijní plán a podmínky nouzového přežití obyvatelstva.

Závěry k projednávaným otázkám přijímá bezpečnostní rada určené obce formou usnesení, tato usnesení jsou pro členy bezpečnostní rady určené obce závazná (20).

2. 3. 4 Cvičení krizového štábu a povodňové komise

Krizový štáb je pracovním orgánem hejtmána nebo starosty určené obce nebo starosty obce (dále jen „vedoucí krizového štábu“), který je svolává a používá při taktických a prověřovacích cvičeních organizovaných k ověření činnosti, které nařídí tomu oprávněná osoba (17).

2. 4 Krizový management ORP za krizové situace

2. 4. 1 Krizová situace

Je MÚ, v jejímž důsledku se vyhláší stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Jsou při ní ohroženy důležité hodnoty, zájmy či statky státu a jeho občanů a hrozící nebezpečí nelze odvrátit a způsobené škody odstranit běžnou činností orgánů veřejné moci, ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb a právnických a fyzických osob (21).

Za KS se postavení krizového managementu v rámci ORP velmi změní. Krizový management náhle zasahuje téměř do všech organizačních složek obce s rozšířenou působností. Dotýká se nejen krizového pracoviště, pravidelných zasedání bezpečnostní

radu učené obce nebo cvičení krizového štábu či povodňové komise. Za KS krizový štáb nebo povodňová komise (podle situace) zasedají a starostovi ORP, tajemníkovi městského úřadu i všem odborům městského úřadu vznikají kromě běžných povinností i povinnosti nové, které zabezpečují bezproblémové zvládnutí krizové situace.

2. 4. 2 *Práva a povinnosti starosty v krizovém managementu ORP*

Místo a úloha starosty ORP v systému zajištění ochrany občanů je velmi důležitá. Starosta zde vystupuje jako garant zajištění bezpečnosti a ochrany občanů na správním obvodu ORP a je povinen vykonávat specifické úkoly na úseku prevence a likvidace MÚ. Na úseku obrany státu je pak zodpovědný za výkon státní správy v přenesené působnosti, za zabezpečování úkolů v oblasti příprav k obraně státu správního obvodu ORP a za zpracování a zajištění opatření při zabezpečování potřeb Armády ČR a mobilizačních opatření.

Pomoc starostovi ORP musí zabezpečit hejtman daného kraje a ministr vnitra. K dispozici starostovi ORP jsou: hasičský záchranný sbor, zdravotnická záchranná služba, složky Policie ČR, havarijní služby, jednotky Armády ČR, prostředky a služby právnických osob, věcná výpomoc fyzických osob a především krizový štáb dané ORP. Pomocí těchto složek starosta koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení MÚ a to podle havarijního plánu kraje nebo podle vnějších havarijních plánů, ve svém správním obvodu ORP, ale jen pokud jej velitel zásahu o koordinaci požádal.

A tady nastává problém. Zákonodárce sice svěřil starostům ORP plnění konkrétních úkolů na poli prevence a likvidace MÚ, ale zároveň nezplnomocnil Hasičský záchranný sbor, který se plněním těchto úkolů normálně zabývá, aby tyto funkce za starostu převzal. Starosta ORP je tedy povinen koordinovat záchranné a likvidační práce při řešení MÚ, ale jen pokud jej o to velitel zásahu požádá. Přičemž koordinací záchranných a likvidačních prací se myslí takové funkční usměrnění činností, které vede k optimalizaci výsledku a vyloučení případných ztrát a rezerv na funkčnosti a efektivnosti koordinovaných činností. Sám ze své vlastní iniciativy však

starosta ORP nesmí do záchranných a likvidačních prací zasahovat a řídit je. Nesmí ani velet jednotlivým zasahujícím složkám integrovaného záchranného systému.

Při koordinaci záchranných a likvidačních prací je starosta povinen předávat Ministerstvu vnitra zprávy o jejich průběhu prostřednictvím operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému. Pro splnění této povinnosti pak zcela stačí předat informaci fonicky přímo operačnímu a informačnímu středisku, které zprávu zaznamená a podá dál. Přičemž se má za to, že informace byla předána.

Jak už je uvedeno výše, starosta ORP je oprávněn podle příslušného poplachového plánu integrovaného záchranného systému vyžadovat od jiných subjektů a osob pomoc. Tím se myslí poskytnutí sil, věcných prostředků nebo činností složkám IZS pro účely záchranných a likvidačních prací. V případě ostatních složek IZS se takto provádí plánovaná pomoc na vyžádání.

Za stavu nebezpečí (zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy) může starosta ORP v území, pro které byl tento stav vyhlášen, použít regulační opatření.

Může uložit právníkové nebo podnikající fyzické osobě, která podniká v příslušném územním obvodu jeho působnosti tyto povinnosti:

- dodávat výrobky, práci nebo služby, které jsou předmětem jejich podnikání, a to v přiměřeném množství;
- skladovat ve svých prostorách materiál určený pro překonání stavu nebezpečí a odstranění jeho následků nebo toto skladování strpět;
- přemístit dopravní a mechanizační prostředky a zásoby na určené místo.

Toto nařízení starosty ORP však nesmí být v rozporu s nařízením vlády vydaným ve stejné věci nebo s nařízením hejtmána. Náklady a výdaje spojené s použitím některého regulačního opatření včetně zvýšených nákladů, které by daným osobám jinak nevznikly, nese starosta ORP jako správní úřad jen tehdy, pokud uvedená regulační opatření vyhlásí, a to pouze tehdy, pokud se s příslušným ústředním správním úřadem o způsobu úhrady nedohodne jinak. O způsobu uhrazení výloh pak může rozhodnout i vláda, v tom případě je její rozhodnutí na jejím svobodném uvážení (18).

2. 4. 3 Krizový štáb ORP

Je pracovním orgánem starosty ORP nebo určené obce, který ho svolává a používá pouze v případě že:

- je vyhlášen stav nebezpečí pro celé území nebo jeho část v působnosti příslušného orgánu krizového řízení;
- vedoucí krizového štábu (dále už jen KŠ) rozhodl použít KŠ ke koordinaci záchranných a likvidačních prací, zpravidla po obdržení žádosti o koordinaci záchranných a likvidačních prací k tomu oprávněné osoby, kterou je velitel zásahu nebo řídící důstojník hasičského záchranného sboru kraje;
- je k tomu vyzván Ministerstvem vnitra při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací;
- aktivace KŠ je součástí úkolů prováděných při cvičení;

Členové krizového štábu:

- členové bezpečnostní rady určené obce
- stálá pracovní skupina KŠ;
 - tajemník KŠ;
 - pracovníci MěÚ;
 - zástupci složek IZS;
 - odborníci s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo KS;
 - technický a obslužný personál KŠ;
 - další přizvané osoby a zástupci složek.

Aktivaci KŠ provádí vedoucí KŠ, který současně stanoví čas a místo jeho úvodního zasedání.

KŠ podle rozhodnutí vedoucího KŠ se k zasedání schází operativně. Vedoucí KŠ rozhodne o tom, zda KŠ bude jednat nepřetržitě. V takovém případě jednotliví členové bezpečnostní rady orgánu krizového řízení mohou být, s předchozím souhlasem vedoucího KŠ při zasedání zastupováni jimi pověřenými pracovníky svých orgánů nebo složek IZS. Vedoucí KŠ je oprávněn přizvat na jednání i další osoby (odborníky, kteří nejsou členy KŠ).

Úkoly krizového štábu:

- nepřetržitě zabezpečovat pracovní, poradní a informační servis pro rozhodování svého vedoucího při krizových stavech;
- koordinovat záchranné a likvidační práce, zpravidla po obdržení žádosti o koordinaci těchto prací od oprávněné osoby, kterou je velitel zásahu nebo řídící důstojník HZS kraje (25).

2. 4. 4 Povodňová komise ORP

Povodňová komise ORP je zřizována starostou ORP a to na základě zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, při své činnosti se řídí povodňovým plánem. Povodňová komise ORP řídí a zabezpečuje ochranu před povodněmi. Řízení ochrany před povodněmi zahrnuje přípravu na povodňové situace; řízení, organizaci a kontrolu všech příslušných činností v průběhu povodně a v období následujícím bezprostředně po povodni; řízení, organizaci a kontrolu činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi.

V rámci zabezpečení úkolů při ochraně před povodněmi povodňová komise ORP:

- Potvrzuje soulad věcné a grafické části jim předložených povodňových plánů obcí s povodňovým plánem správního obvodu ORP.
- Zpracovává povodňový plán správního obvodu ORP a předkládá je správcům příslušného povodí k odbornému stanovisku.
- Organizuje provádění povodňových prohlídek.
- Prověřuje připravenost účastníků ochrany podle povodňových plánů.
- Organizuje odborná školení a výcvik pracovníků povodňových komisí obcí a účastníků ochrany před povodněmi.
- Ukládá podle potřeby vlastníkům vodních děl úpravy manipulačních řádů z hlediska povodňové ochrany.
- Organizuje a řídí hlášenou povodňovou službu na území správního obvodu ORP, informuje o nebezpečí a průběhu povodně povodňové komise

sousedních ORP, příslušné správce povodí, Český hydrometeorologický ústav a hasičský záchranný sbor kraje.

- Organizuje, řídí, koordinuje a ukládá opatření na ochranu před povodněmi podle povodňových plánů, řídí a koordinuje opatření prováděná povodňovými komisemi obcí a v případě potřeby vyžaduje od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc.
- Vyhlašuje a odvolává stupně povodňové aktivity v rámci územní působnosti.
- Využívá pro řízení záchranných prací, pro jejich koordinaci se složkami IZS a pro spojení s místy záchranných prací operační středisko Hasičského záchranného sboru České Republiky.
- V nutných případech, pokud není svolána povodňová komise, nařizuje po dohodě se správou příslušného povodí mimořádné manipulace na vodních dílech nad rámec schválených manipulačních řádů s možným dosahem v rámci správního obvodu ORP.
- V případě nebezpečí z prodlení vyžaduje výpomoc ozbrojených sil České republiky nad rámec sil a prostředků vymezených v povodňových plánech.
- Spolupracuje v době povodně s povodňovými komisemi obcí při zajišťování hygienické a zdravotnické péče, organizuje náhradní zásobování, dopravu a další povodňové narušené funkce v území.
- Soustřeďuje zprávy o rozsahu a výši povodňových škod, posuzuje účelovost provedených opatření a zpracovává souhrnnou hodnotící zprávu o povodni.
- Vede záznamy v povodňové knize.
- Vyzývá orgány státní správy a jiné orgány a ty jsou povinny jí pomáhat.

Povodňová komise ORP v době povodně:

- Může činit opatření a vydávat příkazy k zabezpečení řízení ochrany před povodněmi, v odůvodněných případech i nad rámec platných povodňových plánů s tím, že v takovém případě musí neprodleně uvědomit dotčené osoby.

- Je oprávněna za účelem provádění záchranných a likvidačních prací vstupovat v nezbytném rozsahu na cizí pozemky a do objektů.
- Může být požádána povodňovou komisí obce nebo města ve správním obvodu ORP o převzetí řízení ochrany před povodněmi a to v případě, že povodňová komise (nižšího stupně) není schopna vlastními silami tuto ochranu zajistit.
- Je povinna oznámit příslušné povodňové komisi obce nebo města datum a čas převzetí, rozsah spolupráce, ukončení řízení ochrany před povodněmi a provést o tom zápis v povodňové knize (26).

2. 4. 5 Úkoly jednotlivých odborů MěÚ za krizové situace

Za běžného stavu odbory MěÚ plní své úkoly na úseku veřejné správy podle organizačního řádu MěÚ ORP. Za KS jim ale k běžným povinnostem mohou přibýt i nové, které jsou potřebné k bezproblémovému zvládnutí dané krizové situace. Úkoly uvedené níže jsou zatím pouze vzorové.

Oddělení starosty

- Plní úlohu sekretariátu KŠ, zpracovává jeho dokumentaci, koordinuje a zajišťuje jeho činnost a chod.
- Zajišťuje spolu s odborem vnitřních věcí logistické zabezpečení práce KŠ, podílí se na zajištění jeho chodu.
- Podílí se na přípravě informací pro veřejnost, spolupracuje se všemi sdělovacími prostředky a médii, poskytuje jim informace, připravuje a zajišťuje provádění tiskových konferencí pořádaných MěÚ.
- Podílí se na přípravě informací pro obyvatelstvo.
- Vede přehled o zaměstnancích MěÚ, zapojených do řešení událostí.
- Zajišťuje dopravní prostředky pro přepravu členů KŠ k řešení následků událostí.
- Je vyrozumívacím a komunikačním střediskem dle Plánu vyrozumění.

- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ.

Odbor vnitřních věcí

- Zajišťuje spolu s kanceláří úřadu logistické zabezpečení práce KŠ, podílí se na zajištění jeho chodu.
- Posuzuje právní aspekty rozhodnutí KŠ, zajišťuje pro něj právnícký servis.
- Podílí se na přípravě nařízení a obecně závazných vyhlášek nutných k řešení následků událostí.
- Zajišťuje vyvěšení rozhodnutí o vyhlášení krizových stavů, nařízení a obecně závazných vyhlášek na úřední desky MěÚ, popř. na další vhodná místa.
- Stanovuje pokuty za nesplnění povinností zastupuje město v řízení před soudem ve věcech samostatné působnosti.
- Shromažďuje údaje o počtu a totožnosti osob, které v době krizového stavu přechodně změnily pobyt (§ 21 odst. 2 písm. a zákona č. 240/2000 Sb.).
- Vede jednání s osobami, které v době událostí ztratily občanský průkaz.
- Zajišťuje spolu finančním odborem agendu veřejných sbírek na odstraňování následků KS.
- Zajišťuje vedení podatelny a pošty v době událostí a zajišťuje obsluhu telefonní ústředny.
- Zajišťuje chod počítačové sítě při řešení následků událostí a vyvěšování aktuálních informací na webové stránky ORP.
- Je vyrozumívacím a komunikačním střediskem dle Plánu vyrozumění.
- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ.

Odbor rozvoje, investic a majetku města

- Provádí analýzu konkrétně vzniklé situace z hlediska jejího dopadu na majetek města, vyčísluje škody způsobené událostmi na majetku ORP.
- V případě ohrožení bytového fondu spolupracuje s Domovní bytovou správou a Stavebním bytovým družstvem.

- Vede evidenci občanů, kteří v důsledku událostí přišli o byt, podává návrhy na řešení jejich situace.
- Zajišťuje veřejná prostranství pro řešení následků událostí.
- Spolupracuje s pojišťovnami.
- Zastupuje ORP při správních řízeních o majetku města dotčeném událostmi.
- Řídí a koordinuje přidělování dotací, státních příspěvků, humanitární pomoci a zabezpečuje jejich realizaci (zejména obnova postiženého území a podobně).
- Zpracovává přehled o předběžných odhadech nákladů na obnovu majetku a vede evidenci škod vzniklých na území postižených živelní pohromou nebo KS, zjišťuje údaje nutné pro zpracování přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou podle zákona č. 12/2002 Sb., a vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 186/2002 Sb.
- Vyžaduje pomoc na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území a zabezpečuje zpracování stanoviska o vlastní možnosti (financování z vlastního rozpočtu města) pomoci dotčeným osobám a informaci o opatřeních k obnově území (§ 4 zákona č. 12/2002 Sb.).
- Vede přehled o dodávkách elektrické energie a plynu ve správním obvodu a vyhodnocuje stav inženýrských sítí na základě vývoje krizové situace, při rozrušení sítí (nebo předpokladu, že k nim následně dojde), provádí opatření k zastavení dodávek do postižených oblastí, provádí řešení vzniklé situace, předkládá návrhy na náhradní způsob dodávek energií do postižených území a jejich realizaci, předkládá návrhy na obnovu sítí k zabezpečení dodávek energií.
- Koordinuje investiční činnost při odstraňování následků událostí.
- Zpracovává Plán obnovy území.

- Je vyrozumívacím a komunikačním střediskem dle Plánu vyrozumění.
- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ.

Odbor výstavby a územního plánování

- Provádí analýzu konkrétně vzniklé situace, jejího dopadu a předpokládaného vývoje na stavby, navrhuje řešení.
- Vede přehled disponibilních prostředků stavebních organizací, využitelných k řešení následků událostí, má přehled o jejich nasazení.
- Nařizuje bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení.
- Zajišťuje kontakty na osoby oprávněné provádět posudky na statiku a dynamiku staveb, vede seznamy autorizovaných statiků.
- Zpracovává postupy pro vydání rozhodnutí o odstranění stavby (demoliční výměr) včetně vzoru žádosti.
- Informuje stavební úřady o postupu a úlevách při událostech o podrobnější úpravě územního řízení a stavebním řádu.
- V případě veřejného zájmu může vyvlastnit pozemky nebo stavby a práva k nim a nebo vlastnická práva omezit.
- Využívá nabídek fyzických osob a právnických osob, společností a podniků na pomoc k obnově.
- Je vyrozumívacím a komunikačním střediskem dle Plánu vyrozumění.
- Podílí s odborem rozvoje, investic a majetku ORP na zpracování Plánu obnovy území.
- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ.

Odbor dopravy

- Provádí analýzu konkrétně vzniklé situace, jejího dopadu a předpokládaného vývoje z hlediska své působnosti.
- Vede přehled o disponibilních prostředcích využitelných pro řešení událostí (přepravní prostředky, mechanizační prostředky), má přehled o jejich nasazení.

- Shromažďuje údaje a má přehled o dopravní situaci ve správním obvodu, navrhuje KŠ optimální přepravní trasy a objížděky a způsob jejich vytýčení po dobu řešení událostí.
- Zabezpečuje předávání informací o dopravní situaci ve správním obvodu, sousedním správním obvodom a krajskému úřadu.
- Zabezpečuje dopravní prostředky k zabezpečení evakuace, přepravy materiálu a potřeb integrovanému záchrannému systému.
- V součinnosti s Armádou ČR vede přehled o stálých zařízeních k ničení.
- Upřesňuje opatření dopravního systému v době událostí, přijímá opatření k normalizaci dopravy a komunikační sítě po zdolání událostí.
- Využívá nabídek fyzických a právnických osob, společností a podniků na pomoc k obnově.
- Je vyrozumívacím a komunikačním střediskem dle Plánu vyrozumění.
- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ.

Finanční odbor

- Organizuje a zabezpečuje veškeré finanční toky k řešení událostí.
- Zjišťuje a sumarizuje ve spolupráci s ostatními odbory potřebu a objem finančních prostředků nutných pro řešení dopadů událostí (nákup materiálu, nouzové přežití, evakuace, neodkladné práce, věcné prostředky, apod.).
- Vede evidenci finančních výdajů a nákladů na opatření při událostech.
- Provádí likvidaci platebních dokladů.
- Zakládá a zveřejňuje charitativní konto města pro příjem finanční pomoci.
- Zajišťuje spolu odborem vnitřních věcí agendu veřejných sbírek na odstraňování následků KS.
- Vede evidenci pokut uložených v souvislosti s prováděním opatření ke zdolání událostí a vymáhá je.
- Je vyrozumívacím a komunikačním střediskem dle Plánu vyrozumění.

- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ.

Odbor kultury a cestovního ruchu

- Provádí analýzu konkrétně vzniklé situace, jejího dopadu a předpokládaného vývoje na kulturní památky a kulturní zařízení.
- Má zpracován Plán ochrany kulturních památek, dohlíží nad dodržováním zásad ochrany kulturních památek.
- Zajišťuje komunikaci s kulturními zařízeními, má přehled o jejich využití pro řešení následků událostí.
- Dokumentuje průběh událostí do kroniky města.
- Je vyrozumívacím a komunikačním střediskem dle Plánu vyrozumění.
- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

- Provádí analýzu konkrétně vzniklé situace, jejího dopadu a předpokládaného vývoje na školská a sportovní zařízení.
- Zajišťuje komunikaci se školskými zařízeními na území ORP, má přehled o jejich využití pro řešení následků událostí.
- Aktualizuje stav osob na jednotlivých školách a školských zařízeních.
- Má přehled o situaci ve školských zařízeních, koordinuje jejich zásobování a zajišťuje dětem a žákům potřebnou zdravotní a psychologickou pomoc.
- Podílí se na zajišťování pomoci dětem a žákům při vyhledávání jejich zákonných zástupců.
- Podílí se na zajišťování činností podle vyhlášky MŠMT č. 281/2001 Sb.
- Je vyrozumívacím a komunikačním střediskem dle Plánu vyrozumění.
- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

- Provádí analýzu konkrétně vzniklé situace, jejího dopadu a předpokládaného vývoje na sociální zařízení.
- Koordinuje činnost evakuačních středisek.

- Zajišťuje komunikaci s těmito zařízeními, má přehled o situaci v nich a o jejich využití pro řešení následků událostí.
- Koordinuje zásobování sociálních zařízení.
- Zabezpečuje poskytnutí mimořádné peněžité výpomoci občanům, kteří se v důsledku událostí ocitli v tíživé sociální situaci.
- Zajišťuje styk s charitativními organizacemi, koordinuje jejich činnost.
- Zajišťuje náhradní rodinou péči dětí, které v důsledku událostí ztratily rodiče.
- Zajišťuje chod pečovatelské služby v podmínkách událostí.
- Zajišťuje styk s nemocnicí a ostatními zdravotnickými zařízeními.
- Je vyrozumívacím a komunikačním střediskem dle Plánu vyrozumění.
- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ.

Odbor životního prostředí a VLHZ

- Provádí analýzu konkrétně vzniklé situace, jejího předpokládaného vývoje a dopadů na životní prostředí.
- Zajišťuje práci sekretariátů povodňových komisí.
- Zpracovává prvotní odborné podklady pro řešení jednotlivých situací v průběhu ekologické havárie.
- Navrhuje způsoby řešení událostí z hlediska vlivu na životní prostředí, zpracovává návrhy na zmírnění následků ekologické havárie.
- Zajišťuje odborné firmy k provádění opatření k zabezpečení škodlivin a nebezpečných látek v ohrožených oblastech, případně jejich odvozu.
- Stanovuje úkoly a povinnosti záchranným složkám, vyplývající ze zachování životního prostředí, při provádění likvidačních prací.
- Má přehled o zdrojích pitné vody a v případě potřeby navrhuje opatření k nouzovému zásobování vodou.
- Je vyrozumívacím a komunikačním střediskem dle Plánu vyrozumění.

- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ.

Živnostenský úřad

- Zpracovává podle požadavků KŠ přehled podnikajících fyzických a právnických osob využitelných k řešení specifické KS.
- Je vyrozumívacím střediskem dle Plánu vyrozumění.
- Vykonává další činnosti podle rozhodnutí starosty a KŠ (23).

3 Cíl práce

Shromažďování a následná analýza údajů z oblasti krizového řízení ORP Jihočeského kraje. Zajímala jsem se o informace týkající se samotného fungování krizového řízení na obci ORP, ale i o údaje z krizového řízení které ORP poskytují na svých oficiálních webových stránkách.

Srovnávání postavení krizového řízení ORP Jihočeského kraje a to jak na úrovni organizačního řádu obce, tak na úrovni samotného postavení krizového řízení v organizačních strukturách.

Porovnání zjištěných informací s legislativními požadavky a dostupnou literaturou a vyvození závěru.

4 Hypotéza

Všechny obce s rozšířenou působností Jihočeského kraje jsou připraveny na případnou mimořádnou událost či krizovou situaci.

5 Metodika

Shromažďování a následná analýza údajů z oblasti krizového řízení ORP Jihočeského kraje. Pomocí dostupné literatury zabývající se krizovým managementem na ORP, oficiálních webových stránek ORP Jihočeského kraje a dotazníků zjišťujících postavení krizového řízení v organizačních strukturách na ORP.

Dotazníků bylo celkem sedmnáct a byly jím obeslány všechny ORP Jihočeského kraje. Pomocí e-podatelen byli kontaktováni nejdříve starostové ORP, ale návratnost těchto dotazníků byla velmi malá. Proto jsem stejnými dotazníky obeslala přímo pracovníky krizového řízení na ORP a následně se jich vrátila zpět většina. Chybí jen dotazníky z ORP Třeboň a Trhové Sviny, odkud nic nepřišlo ani po druhém kontaktu.

Dotazník sám je velmi jednoduchý. Skládá se z deseti otázek, kterými jsem chtěla zjistit stav krizového řízení na ORP v Jihočeském kraji. Zjištěná data byla zpracovaná do tabulek a graficky vyjádřena.

6 Analýza

Tab. 1 Obce s rozšířenou působností Jihočeského kraje

ORP	Okres	Ve správním obvodu ORP je evidováno: (počet obcí)	Rozloha (km ²)
<i>Blatná</i>	Strakonice	26	279
<i>Č. Budějovice</i>	Č. Budějovice	79	924
<i>Č. Krumlov</i>	Č. Krumlov	31	1 130
<i>Dačice</i>	Jindřichův Hradec	23	427
<i>Jindřichův Hradec</i>	Jindřichův Hradec	58	931
<i>Kaplice</i>	Č. Krumlov	15	485
<i>Milevsko</i>	Písek	26	385
<i>Písek</i>	Písek	49	742
<i>Prachatice</i>	Prachatice	44	840
<i>Soběslav</i>	Tábor	31	324
<i>Strakonice</i>	Strakonice	69	574
<i>Tábor</i>	Tábor	79	1 002
<i>Trhové Sviny</i>	Č. Budějovice	16	452
<i>Třeboň</i>	Jindřichův Hradec	25	539
<i>Týn nad Vltavou</i>	Č. Budějovice	14	269
<i>Vimperk</i>	Prachatice	21	535
<i>Vodňany</i>	Strakonice	17	179

Zdroj: Odbor informatizace veřejné správy

6. 1 Dotazníkový průzkum

Tab. 2 Zařazení odboru, oddělení nebo funkce zabývající nekrizovým řízením v rámci organizační struktury.

ORP	Zařazení krizového oddělení v organizační struktuře ORP
Blatná	oddělení krizového řízení (samostatná činnost)
Č. Budějovice	oddělení krizového řízení na odboru primátora
Č. Krumlov	funkce na Odboru vnitřních věcí
Dačice	funkce na Odboru vnitřních věcí
Jindřichův Hradec	oddělení obrany a krizového řízení na odboru krizového řízení
Kaplice	funkce na Odboru kancelář starosty
Milevsko	funkce na Odboru vnitřních věcí
Písek	oddělení krizového řízení na odboru kancelář starosty
Prachatice	funkce na Odboru kancelář starosty
Soběslav	funkce na Odboru kancelář tajemníka MěÚ
Strakonice	oddělení krizového řízení na Odboru kancelář tajemníka MěÚ
Tábor	oddělení obrany a krizového řízení na Odboru kancelář starosty
Trhové Sviny	
Třeboň	
Týn nad Vltavou	oddělení krizového řízení (samostatná činnost)
Vimperk	Funkce na Odboru kancelář starosty
Vodňany	funkce na Odboru správních a vnitřních věcí vnitřních věcí

Tab. 3 Počet zaměstnanců starajících se o krizové pracoviště.

ORP	Počet zaměstnanců
Blatná	2
Č. Budějovice	2
Č. Krumlov	1
Dačice	1
Jindřichův Hradec	2
Kaplice	1
Milevsko	1
Písek	2
Prachatice	1
Soběslav	1
Strakonice	2
Tábor	1
Trhové Sviny	
Třeboň	
Týn nad Vltavou	1
Vimperk	1
Vodňany	1

Tab. 4 Posíláte zaměstnance krizového pracoviště na odborná školení s tematikou krizového řízení? Jak často?

ORP	ANO/ NE	Častost
Blatná	ANO	dle potřeby
Č. Budějovice	ANO	školení cca 2x za rok, konference 1x za rok
Č. Krumlov	ANO	dle potřeby a možností
Dačice	ANO	1-2 x ročně
Jindřichův Hradec	ANO	dle potřeby
Kaplice	ANO	jednou za dva roky
Milevsko	ANO	cca 3 x ročně
Písek	ANO	cca 4 x ročně
Prachatice	ANO	1 x ročně
Soběslav	ANO	10 dnů za rok
Strakonice	ANO	2x ročně kurzy a školení, 2 x ročně shromáždění KÚ, 2x porady na KÚ
Tábor	ANO	dle potřeby
Trhové Sviny		
Třeboň		
Týn nad Vltavou	ANO	dle možností, 8 - 10 x za rok jednodenní zaměstnání na KÚ JČK, 2x za rok výjezdni dvoudenní školení na KÚ JČK, 1x za rok dvou až třídní školení se SSHR Praha, 1x za rok jeden z kurzů na IKM při VŠE Praha pořádaný SSHR, letos 2x (v únoru kurz A1 a květnu D/2008 po 5-ti dnech) na téma HOPKS
Vimperk	ANO	4 x ročně
Vodňany	ANO	dle potřeby

Tab. 5 Dotace na činnost krizového pracoviště na rok 2008.

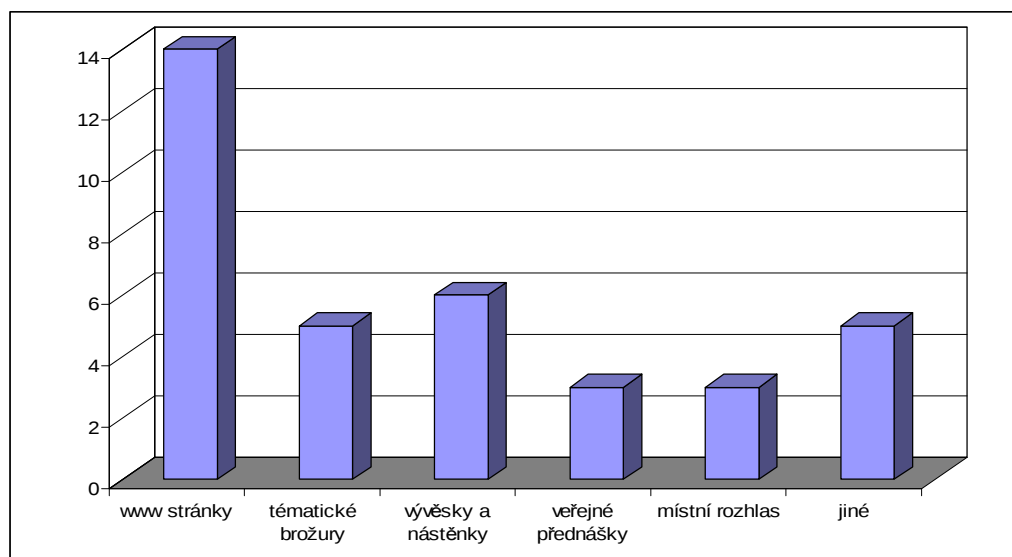
ORP	Dotace
Blatná	žádné
Č. Budějovice	v rámci rozpočtu úřadu je přidělen na potřeby oddělení KŘ určitý obnos, v rámci městského rozpočtu je rezervu
Č. Krumlov	55 000 Kč na vybavení a činnost
Dačice	na prvopočátek řešení MÚ 250 000Kč na činnost nic
Jindřichův Hradec	50 000 Kč
Kaplice	15 000 Kč
Milevsko	žádné
Písek	819 000 Kč (ochrana obyvatelstva 139 tis. Kč, krizové řízení 155 tis. Kč, krizové stavy 475 tis. Kč, analýza rizik 50 tis. Kč)
Prachatice	120 000 Kč
Soběslav	dotace zahrnuta v příspěvku na výkon státní správy - 360 000 Kč
Strakonice	665 tis. Kč - z toho 115 tis. Kč krizové řízení, 350 tis. Kč hasiči, 200 tis. Kč místní rozhlas
Tábor	krizové řízení má svůj vlastní rozpočet – vyčleněno 280 000 Kč
Trhové Sviny	
Třeboň	
Týn nad Vltavou	vlastní rozpočet - 150 000 Kč (dostačující pro minimální základní činnost, pro případ řešení krizových situací je rezerva v rozpočtu města)
Vimperk	dotace na činnost zohledněna v příspěvku na státní správu, který je nedostatečný
Vodňany	na rozšíření místního rozhlasu, který slouží také k varování obyvatel, dotace byla na základě žádosti poskytnuta od GR HZS

Tab. 6 *Vzdělávání občanů ORP v ochraně obyvatelstva.*

ORP	www stránky	tématické brožury	vývěsky a nástěnky	veřejné přednášky	místní rozhlas	jiné
Blatná	*		*		*	
Č. Budějovice	*					
Č. Krumlov			*			
Dačice	*					
Jindřichův Hradec	*					*
Kaplice	*					
Milevsko	*			*		
Písek	*	*	*	*		*
Prachatice	*	*				
Soběslav	*		*			
Strakonice	*			*	*	*
Tábor	*	*				*
Trhové Sviny						
Třeboň						
Týn nad Vltavou	*	*	*	*	*	*
Vimperk	*	*	*			
Vodňany	*					

Vyhodnocení:

www stránky	14	veřejné přednášky	3
tématické brožury	5	místní rozhlas	3
vývěsky a nástěnky	6	jiné	5

Graf 1 *Vzdělávání občanů ORP v ochraně obyvatelstva*

Tab. 7 Častost zasedání bezpečnostní rady určené obce.

ORP	Častost zasedání
Blatná	2 x ročně
Č. Budějovice	3 x ročně
Č. Krumlov	2 x ročně
Dačice	2 x ročně
Jindřichův Hradec	3 x ročně
Kaplice	2 x ročně
Milevsko	2 x ročně
Písek	2 x ročně
Prachatice	2 x ročně
Soběslav	2 x ročně
Strakonice	3 x ročně
Tábor	2 x ročně
Trhové Sviny	
Třeboň	
Týn nad Vltavou	min. 2 x ročně
Vimperk	1 – 2 x ročně
Vodňany	2 x ročně

Vyhodnocení:

2 x ročně	12
3 x ročně	3

Tab. 8 Častost cvičení krizového štábu a povodňové komise?

ORP	Častost cvičení
Blatná	1 x ročně
Č. Budějovice	1x ročně
Č. Krumlov	1 x ročně
Dačice	1 x ročně
Jindřichův Hradec	1 x ročně
Kaplice	zatím žádné cvičení, řešili se přímo krizové situace, chceme připravit cvičení pro KŠ města
Milevsko	1 x ročně
Písek	1 x ročně
Prachatice	1 x ročně
Soběslav	pouze v případě povodně nebo KS
Strakonice	1 x ročně
Tábor	1 x ročně
Trhové Sviny	
Třeboň	
Týn nad Vltavou	2 x ročně
Vimperk	necvičí
Vodňany	1 x ročně

Vyhodnocení:

1 x ročně	11
2 x ročně	1
Necvičí	3

Tab. 9 Spolupráce na přípravách na mimořádné události i s jinými obcemi? Se kterými?

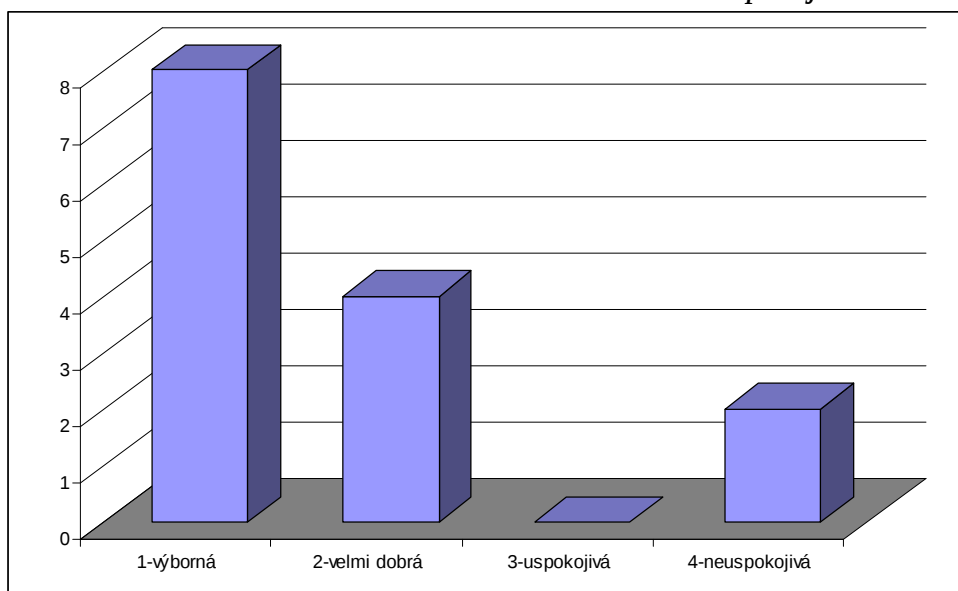
ORP	
Blatná	se všemi v rámci ORP
Č. Budějovice	s ORP Písek
Č. Krumlov	se všemi v rámci ORP
Dačice	se všemi v rámci ORP
Jindřichův Hradec	se všemi v rámci ORP a se sousedními ORP
Kaplice	ORP Písek, ORP Vodňany, (výměna zkušeností)
Milevsko	se všemi v rámci ORP
Písek	se všemi v rámci ORP
Prachatice	se všemi v rámci ORP (Husinec, Těšovice, Strunkovice)
Soběslav	ANO
Strakonice	se všemi v rámci ORP a se sousedními ORP
Tábor	s obcemi ohroženými povodněmi a se sousedními ORP
Trhové Sviny	
Třeboň	
Týn nad Vltavou	se všemi v rámci ORP, dále s ostatními ORP z hlediska výměny zkušeností, tiskovin apod.
Vimperk	se všemi v rámci ORP
Vodňany	se všemi v rámci ORP

Tab. 10 Spolupráce s jinými složkami integrovaného záchranného systému ve správním obvodu ORP.

ORP	1-výborná	2-velmi dobrá	3-uspokojivá	4-neuspokojivá
Blatná	*			
Č. Budějovice	*			
Č. Krumlov	*			
Dačice		*		
Jindřichův Hradec	*			
Kaplice				*
Milevsko		*		
Písek	*			
Prachatice	*			
Soběslav				*
Strakonice		*		
Tábor	*			
Trhové Sviny				
Třeboň				
Týn nad Vltavou		*		
Vimperk	*			
Vodňany	*			

Vyhodnocení:

1-výborná	9	3-uspokojivá	0
2-velmi dobrá	4	4-neuspokojivá	2

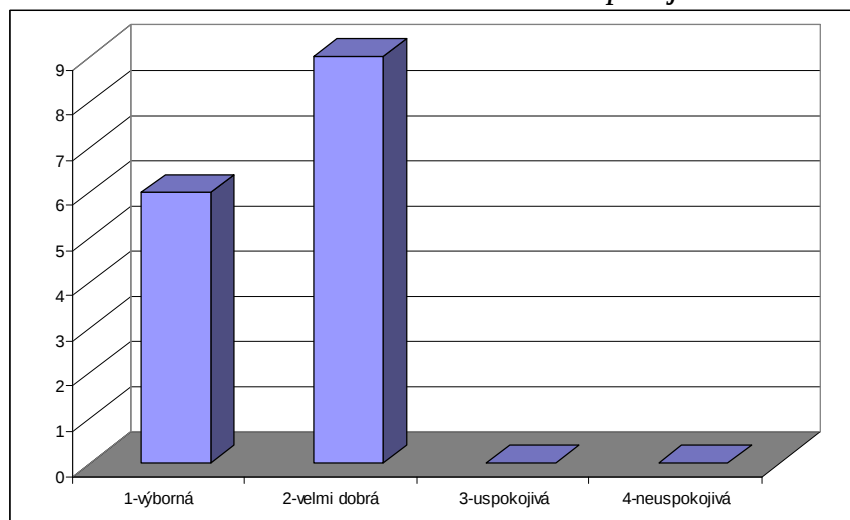
Graf 2 Spolupráce s jinými složkami integrovaného záchranného systému ve správním obvodu ORP.

Tab. 11 Podpora činnosti krizového pracoviště s krizovým řízením krajského úřadu.

ORP	1-výborná	2-velmi dobrá	3-uspokojivá	4-neuspokojivá
Blatná		*		
Č. Budějovice	*			
Č. Krumlov	*			
Dačice	*			
Jindřichův Hradec		*		
Kaplice		*		
Milevsko		*		
Písek	*			
Prachovice		*		
Soběslav		*		
Strakonice	*			
Tábor		*		
Trhové Sviny				
Třeboň				
Týn nad Vltavou		*		
Vimperk		*		
Vodňany	*			

Vyhodnocení:

1-výborná	6	3-uspokojivá	0
2-velmi dobrá	9	4-neuspokojivá	0

Graf 3 Podpora činnosti krizového pracoviště s krizovým řízením krajského úřadu.

6. 2 Průzkum *www stránek ORP Jihočeského kraje*

- Zjišťuji jaké informace o krizovém řízení nalezne uživatel *www stránek* na oficiálních webových stránkách ORP jihočeského kraje:
- zda ORP všeobecně informují o krizovém řízení města;
- jestli jsou jednoduše nebo složitě nalezitelné;
- jaké konkrétní informace o krizovém řízení zde ORP podávají;
 - o metodické pokyny pro obyvatele v případě mimořádné události;
 - o legislativa krizového řízení;
 - o kdo se zabývá krizovým řízením na ORP (pracovníci krizového řízení, bezpečnostní rada, krizový štáb, povodňová komise);
- kdy byly mnou zjišťované informace naposledy aktualizovány.

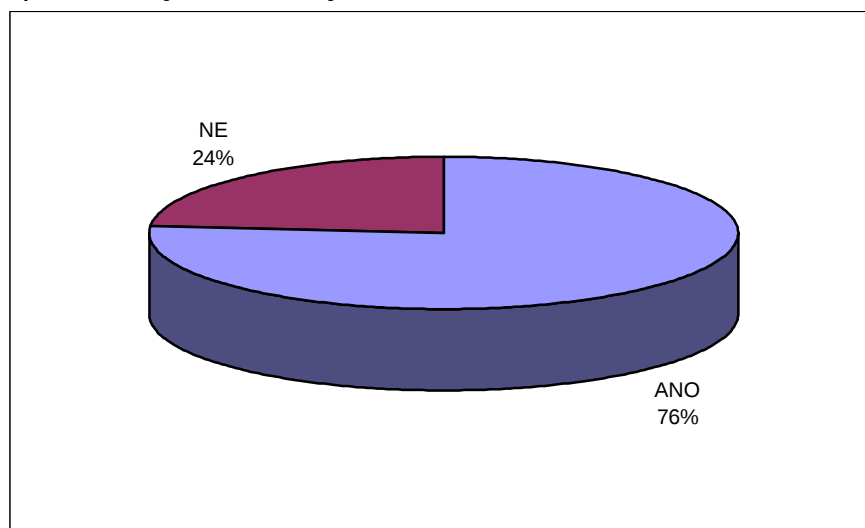
Tab. 12 Zjišťovala jsem zda jsou na www stránkách ORP nějaké informace o krizovém řízení.

ORP	Informace
Blatná	ANO
Č. Budějovice	ANO
Č. Krumlov	ANO
Dačice	ANO
Jindřichův Hradec	ANO
Kaplice	ANO
Milevsko	ANO
Písek	ANO
Prachatice	ANO
Soběslav	NE
Strakonice	ANO
Tábor	ANO
Trhové Sviny	NE
Třeboň	ANO
Týn nad Vltavou	ANO
Vimperk	NE
Vodňany	NE

Vyhodnocení:

Informace jsou obsaženy 13

Informace nejsou obsaženy 4

Graf 4 Zda jsou na www stránkách ORP nějaké informace o krizovém řízení.

Tab. 13 Nalezitelnost informací týkajících se krizového řízení na webových stránkách ORP.

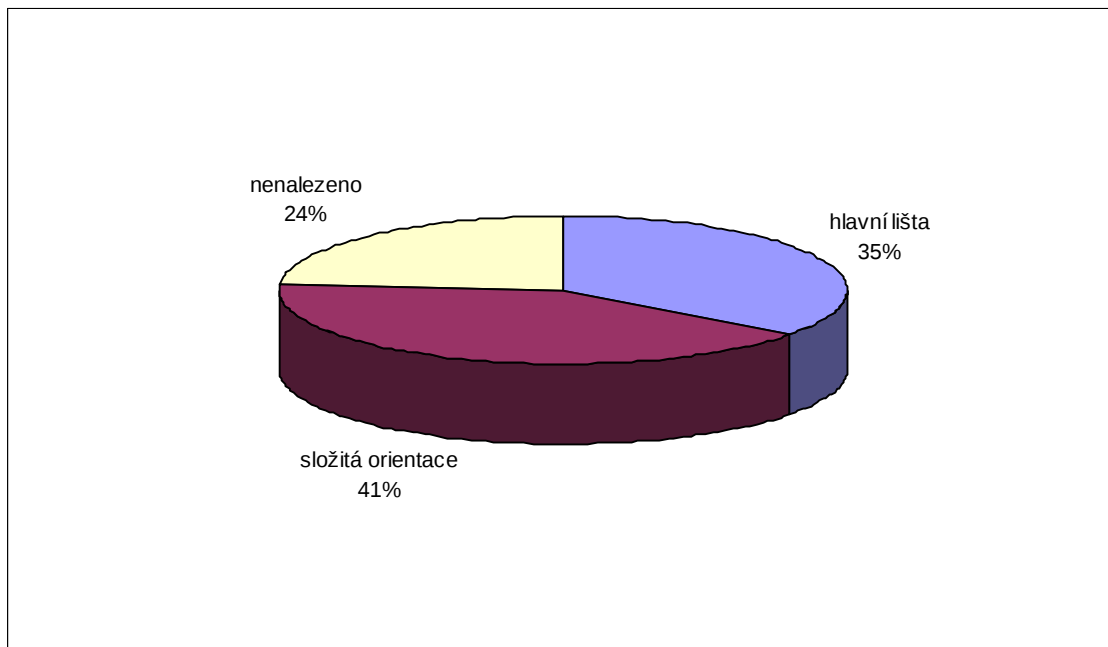
Posuzovala jsem jednoduchost a dostupnost hledaných informací na daných www stránkách. Zvolila jsem tři základní stupně posouzení:

- informace byly přímo na hlavní stránce;
- pátrání a orientace na www stránkách byla složitější;
- informace chyběly.

ORP	hlavní lišta	složitá orientace	nenalezeno
Blatná		*	
Č. Budějovice		*	
Č. Krumlov		*	
Dačice	*		
Jindřichův Hradec	*		
Kaplice		*	
Milevsko	*		
Písek	*		
Prachatice		*	
Soběslav			*
Strakonice	*		
Tábor	*		
Trhové Sviny			*
Třeboň	*		
Týn nad Vltavou		*	
Vimperk			*
Vodňany			*

Vyhodnocení:

<i>Informace byly přímo na hlavní stránce</i>	7
<i>Pátrání a orientace na www stránkách byla složitější</i>	6
<i>informace chyběly</i>	4

Graf 5 Nalezitelnost informací týkajících se krizového řízení na webových stránkách ORP.

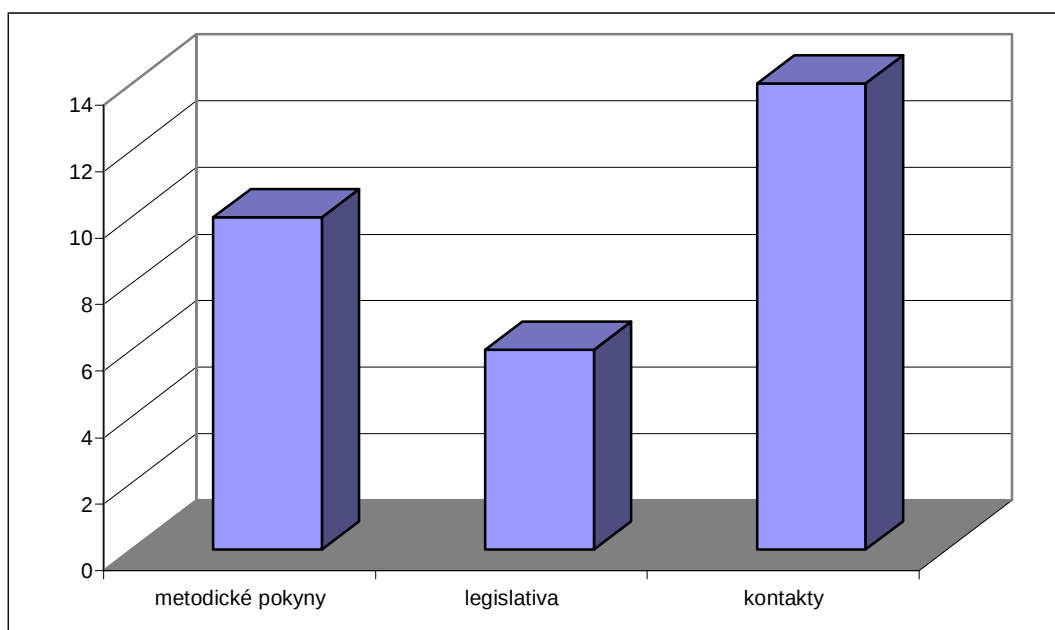
Tab. 14 Následně jsem zjišťovala jaký konkrétní typ informací o krizovém řízení poskytují ORP na www stránkách svým uživatelům.

- Metodické pokyny pro obyvatelstvo v případě mimořádné události.
- Legislativa krizového řízení.
- Zjišťovala jsem jestli se dá z www stránek zjistit, kdo se na ORP zabývá krizovým řízením (pracovníci krizového řízení, bezpečnostní rada, krizový štáb, povodňová komise). Nezabývala jsem se podrobnostmi, stačilo mi jen když jsem našla na www stránkách jednu z výše uvedených složek.

ORP	metodické pokyny	legislativa	kontakty
Blatná	ANO	ANO	ANO
Č. Budějovice	ANO	ANO	ANO
Č. Krumlov	NE	NE	NE
Dačice	ANO	NE	NE
Jindřichův Hradec	ANO	ANO	ANO
Kaplice	NE	NE	ANO
Milevsko	ANO	NE	ANO
Písek	ANO	ANO	ANO
Prachatice	ANO	NE	ANO
Soběslav	NE	NE	ANO
Strakonice	ANO	NE	ANO
Tábor	ANO	ANO	ANO
Trhové Sviny	NE	NE	NE
Třeboň	NE	NE	ANO
Týn nad Vltavou	ANO	ANO	ANO
Vimperk	NE	NE	ANO
Vodňany	NE	NE	ANO

Vyhodnocení:

- *Metodické pokyny pro obyvatelstvo v případě mimořádné události.*
Jsou obsaženy 10
Nejsou obsaženy 7
- *Legislativa krizového řízení.*
Je obsažena 6
Není obsažena 11
- *Zda se dá z www stránek zjistit, kdo se na ORP zabývá krizovým řízením. (pracovníci krizového řízení, bezpečnostní rada, krizový štáb, povodňová komise)*
Dá se zjistit 14
Nedá se zjistit 3

Graf 6 Typ informací, které poskytují ORP na svých www stránkách.

Tab. 15 *Kdy byly mnou zjišťované informace naposledy aktualizovány.*

ORP	Aktualizace naposledy před:
Blatná	12 měsíců
Č. Budějovice	1 měsíc
Č. Krumlov	22 měsíců
Dačice	11 měsíců
Jindřichův Hradec	6 měsíců
Kaplice	nezjištěno
Milevsko	17 měsíců
Písek	2 měsíce
Prachatice	nezjištěno
Soběslav	nezjištěno
Strakonice	4 měsíce
Tábor	nezjištěno
Trhové Sviny	nezjištěno
Třeboň	nezjištěno
Týn nad Vltavou	7 měsíců
Vimperk	nezjištěno
Vodňany	nezjištěno

Vyhodnocení:

<i>Nejkratší doba aktualizace</i>	<i>1 měsíc (České Budějovice)</i>
<i>Nejdelší doba aktualizace</i>	<i>22 měsíců (Český Krumlov)</i>
<i>Průměrná doba aktualizace</i>	<i>13,5 měsíce</i>
<i>Poslední aktualizace nezjištěna</i>	<i>8 ORP</i>

7 Diskuze

Vyhodnocení postavení krizového managementu v organizačních strukturách za běžných a krizových situací se zaměřením na ORP v JČ kraji bylo provedeno dotazníkovým průzkumem a analýzou oficiálních webových stránek ORP JČ kraje.

Krizoví manažeři mohou být přímo podřízeni tajemníkovi MěÚ, starostovi ORP nebo vedoucímu odboru. Krizové řízení na ORP Jihočeského kraje je nejčastěji zřizováno jako funkce pod odborem (odbor vnitřních věcí, tajemníka MěÚ, starosty, ale i odbor dopravy nebo odbor financí). Může fungovat i jako oddělení, a to buď opět pod odborem (odbor primátora, kanceláře starosty, tajemníka MěÚ) nebo má krizové řízení své samostatné oddělení.

Hlava 3 díl 2, §10 odst. 5 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů Úkoly orgánů kraje plní hasičský záchranný sbor. Ten pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací b) organizuje instruktáže a školení v oblasti ochrany obyvatelstva a v přípravě složek integrovaného záchranného systému zaměřené na jejich vzájemnou součinnost; k tomuto účelu zřizuje vzdělávací zařízení. Zároveň však platí §10 odst. 7 téhož zákona: krajský úřad vykonává činnosti uvedené v odstavci 1až 5 tak, aby byly přiměřené a svým obsahem a rozsahem odpovídaly účelu a podmínkám konkrétní mimořádné události. Tedy jinak řečeno krajský úřad není úplně zbaven odpovědnosti ani za činnosti, které za něj podle zákona přebírá hasičský záchranný sbor.

Krizoví manažeři všech ORP v Jihočeském kraji potvrdili, že se zúčastňují různých školení, kurzů, zasedání a konferencí, které pořádá nejen krajský úřad, ale i Správa státních, hmotných rezerv. Navštěvují je dle svých možností a potřeb, a to zpravidla několikrát ročně.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 21 (3) říká, že obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.

Nejčastěji se tak děje pomocí oficiálních www stránek ORP (viz vlastní práce). Tato forma je dnes už všem přístupná a záleží jen na obci, jaké informace touto cestou poskytne. Ideální by bylo, kdyby občané všech ORP Jihočeského kraje mohli na oficiálních www stránkách svého města najít:

- pokyny, jak se chovat při vzniku MÚ;
- základní legislativu týkající se krizového řízení;
- kontakty na krizové manažery.

K dalším možnostem, jak seznámit občany ORP s informacemi o krizovém řízení, patří:

- vydávání tematických brožur;
- informování na vývěskách a nástěnkách MěÚ;
- místní rozhlas;
- pořádání veřejných přednášek;
- další možnosti;

§ soutěže (organizuje ORP Strakonice jako jediná v Jihočeském kraji, pod hlavičkou klubu Svazu CO, je to soutěž mladých záchranářů pod názvem "Dokaž, že umíš").

§46 (1) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích obce mohou při výkonu samostatné působnosti vzájemně spolupracovat. Což se také děje. ORP velmi často spolupracují při přípravách na MÚ a při záchranných a likvidačních pracích se všemi obcemi ve svém správním obvodu. A podle situace i s jinými ORP.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení § 24, odst. 1 bezpečnostní rada určené obce podle § 15 odst. 4 písm. a) je koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace. § 24, odst. 2 předsedou bezpečnostní rady obce určené je starosta příslušné

obce, který jmenuje členy bezpečnostní rady obce. Čl. 2 odst. 3 přílohy k nařízení vlády č. 462/2000 Sb., pravidelné jednání bezpečnostní rady se uskutečňuje alespoň dvakrát v roce.

Každá určená obec (v Jihočeském kraji všech 17 ORP) má svou bezpečnostní radu. Ta se schází ke svým jednáním pravidelně podle ročního plánu práce, který si tento orgán schválil. To se může lišit. U většiny určených obcí Jihočeského kraje se bezpečnostní rada schází dvakrát ročně a u některých třikrát ročně.

Směrnice č. 4 Ministerstva vnitra ze dne 8. října 2004 č.j.: PO-365/IZS-2004, kterou se stanoví jednotná pravidla organizačního uspořádání krizového štábu kraje a obce, jeho uvedení do pohotovosti, vedení dokumentace a některé další podrobnosti, čl. 1, odst. 1 krizový štáb je pracovním orgánem starosty určené obce, který je svolává a používá: c) při taktických a prověřovacích cvičeních organizovaných ověření činnosti, které nařídí tomu oprávněná osoba.

Většina ORP v Jihočeském kraji cvičí svolávání KŠ jedenkrát ročně. ORP Týn nad Vltavou cvičí jeden až dvakrát ročně, zřejmě z důvodu již výše zmíněného. Jen ve třech ORP se necvičí svolávání KŠ vůbec (Kaplice, Soběslav, Vimperk), a tak KŠ tam řeší až nastalé krizové situace. Současná situace je dána především tím, že výše u vedená města získala status ORP až poměrně nedávno zákonem 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Ve výše uvedených obcích vzniklo krizové řízení teprve se získáním statusu ORP, a tak se dodnes vyvíjí.

§ 13 odst. 1 a 2 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích: orgány státu a orgány kraje, pokud to lze, projednávají s obcemi předem opatření, která se přímo týkají samosprávy obce. Orgány státu a orgány kraje poskytují obcím na požádání bezplatně údaje a informace potřebné pro výkon jejich působnosti, pokud jejich poskytnutí nebrání zákony upravující mlčenlivost nebo zákaz jejich zveřejnění. Tuto povinnost má i obec vůči orgánům státu a orgánům kraje.

Spolupráce ORP s jinými složkami IZS a s krizovým oddělením krajského úřadu Jihočeského kraje je předurčena výše uvedenou právní normou. Pokud tato spolupráce

funguje dobře, a všechny články spolu komunikují, dají se i lépe zvládat nečekané mimořádné události a krizové situace.

Tato spolupráce byla téměř ve všech ORP Jihočeského kraje hodnocena jako výborná nebo velmi dobrá. Jen dvě ORP uvedly, že spolupráce se složkami IZS je neuspokojivá.

8 Závěr

Postavení krizového managementu v organizačních strukturách se u ORP v Jihočeském kraji se liší. Je to dáno hlavně tím, že v některých ORP funguje krizové řízení již dlouho a u jiných bylo zřízeno teprve před nedávnem. Postavení krizového řízení nezáleží jen na legislativě, důležití jsou především lidé, kteří se touto problematikou na ORP zabývají a ti, kteří mu dávají podporu.

Většina ORP v Jihočeském kraji je připravena na případnou mimořádnou událost či krizovou situaci. Krizoví manažeři vzdělávají nejen sami sebe, ale i obyvatelstvo, spolupracují se složkami krizového řízení ve svém správním obvodu i v rámci kraje, především se ale snaží implementovat krizovou legislativu do podmínek Jihočeského kraje. Některé ORP nemají takovou úroveň připravenosti na mimořádné události nebo krizové situace, ale snaží se jí podle svých možností a místních podmínek neustále zvyšovat.

9 Literatura

Ústavní normy

- 1) Ústava České republiky č. 1/1993 Sb;
- 2) Listina základních práv a svobod č. 2/1993 Sb. jako součásti ústavního pořádku České republiky;
- 3) Ústavní zákon č. 110/1998 o bezpečnosti České republiky;

Zákony

- 4) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- 5) Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- 6) Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy;
- 7) Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon);
- 8) Zákon 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností;
- 9) Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím;
- 10) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení);
- 11) Zákon č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky;
- 12) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti;
- 13) Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon);
- 14) Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky;

Nářízení vlády

- 15) Nářízení vlády č. 51/2004 Sb., o plánování obrany státu;

Vyhlášky:

- 16) Vyhláška č. 388/2002 Sb., Ministerstva vnitra, o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností;

Směrnice:

- 17) Směrnice Ministerstva vnitra ČR PO-365/IZS-2004, kterou se stanoví jednotná pravidla organizačního uspořádání krizového štábu kraje a obce, jeho uvedení do pohotovosti, vedení dokumentace a některé další podrobnosti;
- 18) Horák, R., Krč, M., Ondruš, R., Danielová, L.: Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu, Linde Praha a. s. – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, Praha 2004;
- 19) Rektořík, J. a kolektiv: Krizový management ve veřejné správě, Teorie a praxe, Ekopress s. r. o. Praha 2004;
- 20) Šenovský, M., Adamec, V.: Právní rámec krizového managementu, Management záchranných prací; 2. doplněné vydání Ostrava 2004: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 80-86634-67-1
- 21) http://www.mvcr.cz/udalosti/slovník/index_odbor_info.html
- 22) <http://www.emergency.cz/cz/01.asp>
- 23) http://www.mestopisek.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mu/organizacni-rad.doc
- 24) <http://www.mesto-blatna.cz/orgrad/BlatOR12.doc>
- 25) <http://www.mestodobruska.cz/organy.php?starosta=2>
- 26) http://www.mesto-pisek.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/co/031101-Povodnova-komise-ORP.doc
- 27) <http://www.mesto-blatna.cz/>
- 28) <http://www.c-budejovice.cz/>
- 29) <http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/a10obcan.xml>

- 30) <http://www.dacice-mesto.cz/>
- 31) <http://www.jh.cz/>
- 32) <http://www.mestokaplice.cz/>
- 33) <http://www.milevsko-mesto.cz/>
- 34) <http://www.mesto-pisek.cz/>
- 35) <http://www.prachatice.cz/>
- 36) <http://www.musobeslav.cz/>
- 37) <http://www.strakonice.net/>
- 38) <http://www.tabor.cz/>
- 39) <http://www.tsviny.cz/>
- 40) <http://www.mesto-trebon.cz/>
- 41) <http://www.tnv.cz/>
- 42) <http://www.vimperk.cz/>
- 43) <http://www.vodnany.eu/>

10 Klíčová slova

Krizový management

Krizová situace

Mimořádná událost

Obec s rozšířenou působností

Ochrana obyvatelstva

11 Seznam zkratek

ORP – obec s rozšířenou působností

KS – krizová situace

MÚ – mimořádná událost

IZS – integrovaný záchranný systém

MěÚ – městský úřad (obecní úřad obce s rozšířenou působností)

KŠ – krizový štáb

12 Přílohy

příloha 1: Dotazník

Dotazník obce -

- 1) Kam je ve Vaší obci zařazeno krizové oddělení v rámci organizační struktury a proč?
- 2) Kolik zaměstnanců se stará o Vaše krizové oddělení?
- 3) Posíláte zaměstnance krizového oddělení na odborná školení s tematikou krizového řízení? A jak často?
- 4) Jaké máte dotace na činnost Vašeho krizového oddělení na rok 2008?
- 5) Jakou formou vzděláváte občany správního obvodu Vaší obce v ochraně obyvatelstva?
 - a) www stránky
 - b) tištěné tematické brožury
 - c) vývěsky a nástěnky MěÚ
 - d) veřejné přednášky
 - e) místní rozhlas
 - f) jiné
- 6) Kolikrát do roka zasedá bezpečnostní rada Vaší obce?
- 7) Jak často v rámci správního obvodu Vaší obce cvičí krizový štáb a povodňová komise?
- 8) Spolupracujete v rámci přípravy na mimořádné události i s jinými obcemi? S kterými?
- 9) Oznámkujte spolupráci s jinými složkami integrovaného záchranného systému ve správním obvodu Vaší obce?
 - a) Výborná
 - b) Velmi dobrá
 - c) Uspokojivá
 - d) Neuspokojivá
- 10) Oznámkujte podporu činnosti Vašeho krizového oddělení oddělením krizového řízení krajského úřadu.
 - a) Výborná
 - b) Velmi dobrá
 - c) Uspokojivá
 - d) Neuspokojivá